

แนวทางการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*

GUIDELINES FOR PUBLIC SECTOR MANAGEMENT

FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

กัญชชิสรา เจริญกิจจิณันท์

Klanchisa Chareankittinan

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

Corresponding Author E-mail: pharadon.suw@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและแนวทางการบริหารภาครัฐสมัยใหม่ที่สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัล และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการบูรณาการแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) การบริหารภาครัฐยุคดิจิทัล (Digital Governance) และหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เข้าด้วยกันอย่างสมดุล บทความนำเสนอแนวทางการบริหารที่เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) บิ๊กดาต้า (Big Data) และบล็อกเชน (Blockchain) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และระบบราชการดิจิทัล (E-Government) เพื่อลดความซับซ้อนและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ บทความยังชี้ให้เห็นถึงความท้าทายที่ภาครัฐต้องเผชิญ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และการปรับตัวของข้าราชการ บทสรุปของบทความเสนอให้ภาครัฐออกแบบนโยบายที่เน้นการใช้เทคโนโลยีควบคู่กับหลักธรรมาภิบาลอย่างมีดุลยภาพ เพื่อขับเคลื่อนประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนอย่างแท้จริง

คำสำคัญ: ธรรมาภิบาล; การบริหารภาครัฐยุคดิจิทัล; การพัฒนาที่ยั่งยืน

Abstract

This article aimed to explore modern approaches to public administration that respond effectively to the rapid changes of the digital era and promote sustainable development. It emphasizes the integration of three major concepts: New Public Management (NPM), Digital Governance, and Good Governance. The study presented strategies that incorporated advanced technologies such as Artificial Intelligence (AI), Big Data, and Blockchain to improve efficiency, transparency, and citizen participation. It also highlights the role of Smart Cities and E-Government systems in simplifying bureaucratic processes and enhancing service delivery. Moreover, the article addressed critical challenges such as the digital divide, cybersecurity threats, and the adaptability of civil servants. The findings suggested that public administration must balance technological advancement with governance principles to develop effective policies and lead the nation toward long-term security, prosperity, and sustainability.

Keywords: Good Governance; Digital Governance; Sustainable Development

*Received April 20, 2028; Revised June 8, 2025; Accepted June 8, 2025

บทนำ

การจัดการภาครัฐแนวใหม่(New Public Management) เป็นการพัฒนาการของระบบการบริหารงานภาครัฐอันเนื่องมาจากหลักการบริหารงานแบบเดิมไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เพียงพอรวมทั้งยังขาดประสิทธิภาพในการจัดการ (จุมพล หนีมพานิช, 2550; Hood, 1991) แนวคิดรัฐบาลทันสมัยเป็นแนวคิดในการปรับเปลี่ยนระบบการทำงานของภาครัฐ โดยนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เข้ามาใช้ในการยกระดับการดำเนินงานของรัฐบาลและพัฒนาระบบการบริการประชาชน รูปแบบใหม่ ๆ ที่ทันสมัยคล่องตัว และมีประสิทธิภาพสูง มาแทนรูปแบบการทำงานแบบเดิมที่มีกระบวนการขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อน สิ้นเปลืองและไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน (Osborne & Gaebler, 1992) การนำเทคโนโลยีมาใช้มีผลทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐสูงขึ้น รวดเร็วขึ้น ลดค่าใช้จ่าย และยกระดับการบริการประชาชนให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น (อนูรัตน์ อนันนทธาร, 2566; OECD, 2020) ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ ลดต้นทุนการดำเนินงาน และปรับปรุงการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐให้มีความคุ้มค่ายิ่งขึ้น แนวทางนี้ยังช่วยสร้างความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารประเทศมากขึ้นผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ แม้ว่าการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐ แต่ก็ยังมีความท้าทายที่ต้องได้รับการแก้ไข เช่น ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ที่อาจทำให้ประชาชนบางกลุ่มขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ ปัญหาด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) ที่เพิ่มสูงขึ้น (Margetts & Dunleavy, 2013; OECD, 2013) รวมถึงความจำเป็นในการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การบริหารภาครัฐที่มีประสิทธิภาพจึงต้องพัฒนาแนวทางที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อให้เกิดระบบการบริหารที่มีความเป็นธรรม โปร่งใส และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืน รัฐบาลจำเป็นต้องใช้แนวทางการบริหารที่ไม่เพียงแต่เน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมด้วย (United Nations, 2015; Sachs, 2016) ตัวอย่างเช่น การพัฒนาโครงการสมาร์ทซิตี้ (Smart City) ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ หรือการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการติดตามและประเมินผลนโยบายสาธารณะเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ แนวทางเหล่านี้จะช่วยให้รัฐบาลสามารถสร้างสังคมที่มีความยั่งยืนและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนั้น การบริหารภาครัฐในยุคดิจิทัลจึงต้องอาศัยการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีที่ทันสมัย หลักธรรมาภิบาล และแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้เกิดระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในระยะยาว การปฏิรูประบบราชการให้สามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลและสร้างสรรค์นโยบายที่สามารถแก้ไขปัญหาในระดับโครงสร้างของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารภาครัฐที่ทันสมัยและยั่งยืน

ในปัจจุบันสภาพการณ์ของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคม และการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อวิถีชีวิตของประชาชนอย่างกว้างขวาง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2556) ส่งผลให้ภาครัฐต้องปรับตัวโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ลดขั้นตอนทางราชการ และเสริมสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงาน นอกจากนี้ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลยังช่วยเสริมสร้างธรรมาภิบาลและความไว้วางใจต่อภาครัฐ ในขณะที่รัฐบาลทั่วโลกพยายามปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี แนวคิด Digital Governance ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการใช้ Big Data และ AI ทำให้ภาครัฐสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและคาดการณ์แนวโน้มเชิงนโยบายได้อย่างแม่นยำมากขึ้น ซึ่งช่วยให้สามารถวาง

แผนการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความล่าช้าในการดำเนินงาน และเพิ่มความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ Open Government หรือการบริหารแบบเปิด ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแนวทางสำคัญในการสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ รัฐบาลในหลายประเทศได้พัฒนาแพลตฟอร์มที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้ง่ายขึ้น รวมถึงสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะได้โดยตรงผ่านระบบออนไลน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มความไว้วางใจต่อภาครัฐ แต่ยังช่วยให้การกำหนดนโยบายมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น แม้ว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐได้อย่างมาก แต่รัฐบาลยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity), ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล (Data Privacy), ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) และการต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบราชการแบบดั้งเดิม การบริหารจัดการภาครัฐในยุคดิจิทัลจึงจำเป็นต้องมีการออกแบบมาตรการป้องกันความเสี่ยงและการสร้างมาตรฐานในการใช้เทคโนโลยีที่สามารถรักษาสสมดุลระหว่างการเปิดเผยข้อมูลและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล ดังนั้น การที่รัฐบาลจะสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มที่ จำเป็นต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล การลงทุนในระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูล และการเสริมสร้างความรู้ด้านดิจิทัลให้กับข้าราชการและประชาชน การบูรณาการเทคโนโลยีกับหลักธรรมาภิบาลอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ภาครัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ความท้าทายที่สำคัญของการบริหารภาครัฐในปัจจุบันคือการสร้างสมดุลระหว่างการใช้นโยบายกับหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ยุติธรรม และเป็นธรรมต่อทุกภาคส่วน การบริหารที่ดีต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างระบบบริหารที่มั่นคงและยั่งยืน การบริหารภาครัฐในยุคดิจิทัลต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ โดยเฉพาะการสร้างสมดุลระหว่างการใช้นโยบายกับหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของรัฐมีความโปร่งใส (Transparency) ยุติธรรม (Equity) และเป็นธรรม (Fairness) ต่อทุกภาคส่วน การบริหารที่มีประสิทธิภาพในยุคปัจจุบันจึงต้องมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) การจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (Efficient Resource Management) และการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Measures) หนึ่งในแนวทางสำคัญในการบริหารภาครัฐที่โปร่งใส คือ การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ซึ่งช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของภาครัฐได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) ในกระบวนการราชการสามารถช่วยป้องกันการปลอมแปลงเอกสาร ลดความเสี่ยงจากการทุจริต และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเปิดเผยข้อมูลและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารยังต้องอยู่ภายใต้ กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection Laws) และต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิของประชาชน อีกประเด็นสำคัญ คือ การพัฒนาความสามารถของบุคลากรภาครัฐ (Capacity Building for Civil Servants) เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องลงทุนในการอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลของข้าราชการ รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ดังนั้น เพื่อให้การบริหารภาครัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง รัฐบาลจำเป็นต้องสร้างนโยบายที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและหลักธรรมาภิบาลเข้าด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการดังกล่าวไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างความ

เชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐ แต่ยังช่วยพัฒนาระบบบริหารที่มี ความโปร่งใส ยั่งยืน และเป็นธรรม สำหรับทุกภาคส่วนในสังคม

บทความนี้มุ่งศึกษาถึงแนวทางการบริหารภาครัฐที่สามารถส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหาร การส่งเสริมธรรมาภิบาล และการพัฒนาแนวทางการบริหารที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ผลลัพธ์จากการศึกษานี้จะช่วยให้ภาครัฐสามารถกำหนดนโยบายที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

การบริหารภาครัฐในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยกรอบแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภาครัฐเพื่อความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และการพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถอธิบายผ่าน 3 แนวคิดสำคัญ ดังนี้

ธรรมาภิบาล (Good Governance)

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งได้รับการกำหนดโดย UNDP (1997) และสนับสนุนด้วยดัชนีจาก World Bank (Kaufmann et al. 1999) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักการมุ่งฉันทามติ ได้แก่

หลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่ชัดเจนมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาชาติ ความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

หลักการตอบสนอง (Responsiveness) การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่าง

หลักการรับผิดชอบ (Accountability) การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความ คาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

หลักความโปร่งใส (Transparency) กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือ กระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

หลักการมีส่วนร่วม (Participation) กระบวนการที่ข้าราชการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมี โอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไข ปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา หลักธรรมาภิบาล

หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลาง ให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชน ดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุง กระบวนการ และเพิ่มผลผลิตเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

หลักนิติธรรม (Rule of Law) การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการ ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักความเสมอภาค (Equity) การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกันโดย ไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ

หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) การหาข้อตกลงทั่วไป ภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่า เป็นความเห็นพ้องโดยเอกฉันท์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552)

การบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM)

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เป็นพาราไดม์ที่สำคัญที่นักวิชาการให้การยอมรับว่าเป็นกรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการบริหารภาครัฐในปัจจุบันและถูกมอง ว่าเป็นปรัชญาการบริหารที่รัฐนำมาใช้ตั้งแต่ทศวรรษ 1980 โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้การบริหารงานภาครัฐ มีความทันสมัย โจนธาน บอสตัน (1996) ได้กล่าวถึง หลักการในการจัดการภาครัฐแนวใหม่ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานมีลักษณะที่เป็นสากล ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการบริหารงานของภาคธุรกิจเอกชนและการบริหารงานของภาครัฐ
2. ปรับเปลี่ยนการให้ความสำคัญต่อการควบคุมปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรกฎระเบียบต่าง ๆ มาเป็นการควบคุมในเรื่องของผลผลิตและผลลัพธ์ หรือปรับเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญในการรับผิดชอบต่อกระบวนการของการทำงาน (Process Accountability) มาเน้นการรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ (Accountability for Results)
3. ให้ความสำคัญต่อเรื่องของการใช้ความสามารถหรือทักษะการบริหารมากกว่าที่ให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายเพียงอย่างเดียว
4. ให้ความสำคัญต่อการมอบอำนาจการควบคุมของหน่วยงานกลาง (Devolution of Centralized Power) ไปให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติ เพื่อให้ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงานมีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและการดำเนินงาน
5. เน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างหน่วยงานราชการให้มีขนาดเล็กลง ในรูปแบบของหน่วยงานอิสระในกำกับ โดยเฉพาะการแยกส่วนระหว่างการทำกักตุนและควบคุมที่เป็นภารกิจงานเชิงพาณิชย์และไม่เชิงพาณิชย์ออกจากกัน รวมถึงแยกภารกิจงานเชิงนโยบายและการให้บริการออกจากกันอย่างเด็ดขาด
6. เน้นการแปรรูปกิจการของรัฐให้เป็นเอกชน (Privatization) และให้มีการจ้างเหมาบุคคลภายนอก (Outsourcing) รวมทั้งประยุกต์ใช้วิธีการจัดจ้างและการแข่งขันประมูลงาน (Competitive Tendering) เพื่อลดต้นทุนและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้สูงขึ้น

7. ปรับเปลี่ยนรูปแบบสัญญาจ้างบุคลากรของภาครัฐให้มีลักษณะเป็นระยะสั้น และกำหนดเงื่อนไขข้อตกลงให้มีความชัดเจนสามารถตรวจสอบได้

8. เลียนแบบวิธีการบริหารจัดการของภาคธุรกิจเอกชน เช่น การวางแผนกลยุทธ์และ แผนธุรกิจการทำข้อตกลงว่าด้วยผลงาน (Performance Agreement) การจ่ายค่าตอบแทนตามผลงาน การจัดจ้างบุคคลภายนอกให้มาปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวเฉพาะกิจ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานและการให้ความสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร (Corporate Image)

9. มีการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลตอบแทนในรูปของตัวเงิน (Monetary Incentives) มากขึ้น

10. สร้างระเบียบวินัยและความประหยัดในการใช้จ่ายเงินงบประมาณโดยลดต้นทุน ค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลผลิต

การบริหารภาครัฐยุคดิจิทัล (Digital Governance)

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นส่วนบูรณาการของกลยุทธ์ การทำให้รัฐบาลมีความทันสมัย และเกิดคุณค่าสาธารณะ โดย จำเป็นต้องอาศัยระบบนิเวศของรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Ecosystem) ในการสร้างและเข้าถึงข้อมูล (Data) บริการ (Service) และเนื้อหาต่าง ๆ (Content) ผ่านการปฏิสัมพันธ์กับรัฐบาล โดยผู้เล่นหลักประกอบไปด้วย องค์กรรัฐ องค์กรที่ไม่ใช่ภาค ราชการ (NGOs) ภาคเอกชน สมาคมต่าง ๆ และปัจเจกชน (OECD 2014) โดยมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) การนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหาร เช่น การให้บริการออนไลน์ การจัดทำฐานข้อมูลภาครัฐ และการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน

รัฐบาลเปิด (Open Government) การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อลดปัญหาการทุจริตและเพิ่มความโปร่งใส

การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics): การใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของภาครัฐและปรับปรุงคุณภาพของบริการสาธารณะ

ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบอัตโนมัติ การนำ AI มาใช้ในกระบวนการบริหาร เช่น แอปพลิเคชันให้ข้อมูลประชาชน ระบบวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก และระบบตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ

การบริหารภาครัฐยุคดิจิทัลช่วยให้การดำเนินงานของภาครัฐมีความคล่องตัวมากขึ้น ลดขั้นตอนที่ซับซ้อน และสร้างประสบการณ์ที่ดีขึ้นให้กับประชาชนที่ใช้บริการของรัฐ

สรุป แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภาครัฐในยุคปัจจุบันสามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1. หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่เน้นความโปร่งใสและความรับผิดชอบ 2. การบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) ที่นำแนวคิดการบริหารของภาคเอกชนมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และ 3. การบริหารภาครัฐยุคดิจิทัล (Digital Governance) ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปรับปรุงระบบราชการให้มีความรวดเร็วและโปร่งใสมากขึ้น การบูรณาการแนวคิดเหล่านี้เข้าด้วยกันจะช่วยให้ภาครัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างความไว้วางใจและเสริมสร้างความมั่นคงให้กับโครงสร้างการบริหารของรัฐในระยะยาว

แนวทางการบริหารภาครัฐเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดความสมดุลหรือมีปฏิสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันในระหว่างมิติต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม จิตใจ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อันจะเป็นองค์ประกอบที่จะรวมกันหรือองค์รวมในการทำให้ชีวิตมนุษย์สามารถอยู่ดีมีสุขได้ ทั้งสำหรับคนในรุ่น

ปัจจุบันและคนรุ่นอนาคต (บานชื่น นักการเรือน และเพ็ญศรี บางบอน, 2559) แนวทางสำคัญในการบริหารภาครัฐเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีดังต่อไปนี้

การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร

1. ระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) และการให้บริการภาครัฐออนไลน์

E-Government เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยลดภาระของประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ โดยเปลี่ยนแปลงการให้บริการจากระบบที่ใช้เอกสารและต้องเดินทางไปติดต่อหน่วยงานภาครัฐ มาเป็น ระบบดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงได้ทางออนไลน์

ตัวอย่างการใช้ E-Government

พอร์ทัลบริการภาครัฐ (One-Stop Service Portals): เช่น GovTech, Digital ID, และ e-Payment ช่วยให้ประชาชนสามารถยื่นเรื่อง ร้องเรียน ข้าราชการ หรือทำธุรกรรมทางราชการได้สะดวกขึ้น

Smart Licensing & Permits ระบบออกใบอนุญาตและเอกสารราชการอัตโนมัติ ลดระยะเวลาการพิจารณาและขั้นตอนที่ยุ่งยาก

E-Voting & Digital Public Participation ระบบเลือกตั้งออนไลน์และแพลตฟอร์มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ

การใช้ E-Government ช่วยให้ภาครัฐสามารถลดต้นทุนในการดำเนินงาน เพิ่มความโปร่งใส ลดโอกาสในการทุจริต และสร้างความสะดวกให้กับประชาชน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อการกำหนดนโยบาย

การใช้ Big Data Analytics ช่วยให้ภาครัฐสามารถรวบรวม วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลที่มีอยู่จำนวนมาก เพื่อช่วยในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายสาธารณะได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น

ตัวอย่างการใช้ Big Data ในภาครัฐ

การวิเคราะห์แนวโน้มเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลสามารถใช้ Big Data เพื่อคาดการณ์ปัญหาเศรษฐกิจ แรงงาน และสาธารณสุข เช่น การแพร่ระบาดของโรค หรือแนวโน้มภาวะเงินเฟ้อ

ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Predictive Analytics) เช่น การพยากรณ์ภัยพิบัติหรือแนวโน้มการเกิดอาชญากรรม เพื่อเตรียมมาตรการป้องกันล่วงหน้า

การบริหารงบประมาณอัจฉริยะ (Smart Budgeting) ช่วยภาครัฐวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณ ลดการรั่วไหล และกระจายทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

Big Data ไม่เพียงช่วยให้การตัดสินใจทางนโยบายมีความแม่นยำขึ้น แต่ยังช่วยให้รัฐบาลสามารถวางแผนระยะยาวได้ดีขึ้น

3. ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบอัตโนมัติ (Automation) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

AI และระบบอัตโนมัติถูกนำมาใช้เพื่อช่วยลดภาระงานที่ซ้ำซ้อนของข้าราชการ และเพิ่มความรวดเร็วในการดำเนินงาน

ตัวอย่างการใช้ AI ในภาครัฐ

Chatbots และ Virtual Assistants ให้บริการตอบคำถามประชาชนอัตโนมัติผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน

AI ในงานตรวจสอบภาษี ใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลภาษีเพื่อตรวจจับความผิดปกติ ลดโอกาสการเลี่ยงภาษี

AI-Based Risk Assessment ใช้ปัญญาประดิษฐ์ช่วยประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และการบริหารจัดการโครงการรัฐ

การใช้ AI ทำให้ภาครัฐสามารถลดภาระของข้าราชการ เพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนในการให้บริการ

4. เทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

บล็อกเชนเป็นเทคโนโลยีที่ช่วยสร้างระบบ การทำธุรกรรมที่ปลอดภัย โปร่งใส และตรวจสอบย้อนหลังได้ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในหลายด้านของการบริหารภาครัฐ

ตัวอย่างการใช้ Blockchain ในภาครัฐ

E-Voting ระบบเลือกตั้งที่ปลอดภัย ป้องกันการปลอมแปลง

Smart Contracts สำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง ลดการทุจริตโดยทำให้กระบวนการโปร่งใสและตรวจสอบได้

ทะเบียนที่ดินและทรัพย์สิน ลดปัญหาการปลอมแปลงเอกสารและเพิ่มความน่าเชื่อถือ

Blockchain ทำให้ข้อมูลของรัฐบาลมีความปลอดภัย โปร่งใส และช่วยลดโอกาสในการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. Internet of Things (IoT) และ Smart City เพื่อการบริหารเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

การนำ Internet of Things (IoT) มาใช้ในการบริหารเมืองช่วยให้รัฐบาลสามารถติดตามและบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างแม่นยำมากขึ้น

ตัวอย่างการใช้ IoT ในภาครัฐ

ระบบจราจรอัจฉริยะ (Smart Traffic Management) ใช้เซ็นเซอร์และ AI ควบคุมสัญญาณไฟจราจร ลดปัญหาการจราจรติดขัด

ระบบตรวจวัดคุณภาพอากาศและมลภาวะ ติดตั้งเซ็นเซอร์วัดระดับมลพิษและแจ้งเตือนประชาชนล่วงหน้า

ระบบบริหารจัดการน้ำและพลังงานอัจฉริยะ ควบคุมการใช้น้ำและพลังงานให้มีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียทรัพยากร

IoT และ Smart City ช่วยให้รัฐบาลสามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับประชาชน

สรุป การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐ โดยช่วยให้การดำเนินงานมีความรวดเร็ว โปร่งใส และลดต้นทุน แนวทางสำคัญประกอบด้วย E-Government: การให้บริการออนไลน์ที่สะดวกและโปร่งใส Big Data Analytics: การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายที่แม่นยำ AI & Automation: การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน Blockchain: การเพิ่มความปลอดภัยและความโปร่งใสในการทำธุรกรรมภาครัฐ IoT & Smart City: การบริหารเมืองและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลที่สามารถบูรณาการ เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับหลักธรรมาภิบาล จะสามารถสร้างระบบบริหารภาครัฐที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง นำไปสู่ การพัฒนาที่ยั่งยืนและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อย่างเป็นรูปธรรม

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ภาครัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ นโยบายสาธารณะ และการบริหารจัดการประเทศ การดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่

การพัฒนาแพลตฟอร์ม Open Government ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ

การเปิดรับความคิดเห็นผ่าน E-Participation และ Crowdsourcing เพื่อให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายของรัฐผ่านช่องทางดิจิทัล

การใช้ Social Media และ Digital Engagement เพื่อให้ประชาชนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐได้โดยตรง

การปฏิรูประบบราชการเพื่อลดความซับซ้อน

ระบบราชการที่มีความล่าช้าและซับซ้อนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางการปฏิรูประบบราชการควรคำนึงถึง

การลดขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ (Red Tape Reduction) เพื่อลดภาระของประชาชนและภาคธุรกิจ

การใช้ระบบราชการดิจิทัล (Digital Bureaucracy) เช่น การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์และระบบอัตโนมัติ

การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรของหน่วยงานรัฐ ให้มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้รวดเร็วต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

การบริหารที่ยึดหลักธรรมาภิบาล

แนวทางการบริหารภาครัฐที่ยึดหลักธรรมาภิบาลจะช่วยสร้างความไว้วางใจของประชาชนและป้องกันการทุจริต โดยต้องเน้น

ความโปร่งใส (Transparency) การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

ความรับผิดชอบ (Accountability) การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่รัฐอย่างชัดเจน

การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด: เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

การใช้ระบบตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ: เช่น AI-Based Auditing และ Blockchain for Public Finance

การบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภาครัฐต้องใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม แนวทางสำคัญ ได้แก่

การบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ: ลดงบประมาณที่ไม่จำเป็น และให้ความสำคัญกับโครงการที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม

การส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy): เช่น การใช้พลังงานสะอาด และการลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของภาครัฐ

การสนับสนุน Smart City & Circular Economy: เพื่อให้เกิดเมืองอัจฉริยะที่ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและลดของเสีย

การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภาครัฐ

การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ รัฐบาลต้องดำเนินการ

การฝึกอบรมทักษะดิจิทัลให้กับข้าราชการ เช่น การใช้ AI, Data Analytics, และ E-Government

การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (Agile Public Sector): ส่งเสริมการปรับตัวและการทำงานเชิงรุก

การใช้ระบบแรงจูงใจ (Performance-Based Incentives) เพื่อกระตุ้นให้ข้าราชการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

การบริหารเพื่อความเท่าเทียมและลดความเหลื่อมล้ำ

การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องคำนึงถึงความเสมอภาคและการลดช่องว่างระหว่างประชากรกลุ่มต่าง ๆ แนวทางสำคัญ ได้แก่

การใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงประชากรในพื้นที่ห่างไกล: เช่น Tele-Government และ Mobile Services

การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากและแรงงานท้องถิ่น ผ่านโครงการพัฒนาอาชีพและการศึกษา

การปกป้องกลุ่มเปราะบาง (Vulnerable Groups Protection) โดยมีนโยบายช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้มีรายได้น้อย

สรุป แนวทางการบริหารภาครัฐเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต้องบูรณาการ เทคโนโลยีดิจิทัล ธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รัฐบาลต้องปรับปรุงระบบราชการให้มีความทันสมัย คล่องตัว และโปร่งใส เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว การพัฒนาที่แท้จริงต้องไม่ใช่แค่การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบริหาร แต่ต้องคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน เพื่อให้การบริหารภาครัฐเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความยั่งยืนและความมั่นคงให้กับประเทศในอนาคต

สรุป

การบริหารภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) โดยต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และการมีส่วนร่วมของประชาชน การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันทำให้แนวทางการบริหารภาครัฐต้องพัฒนาไปสู่การบริหารภาครัฐยุคดิจิทัล (Digital Governance) ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน แนวทางสำคัญของการบริหารภาครัฐเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 1. การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น AI Big Data Blockchain และ E-Government เพื่อให้บริการภาครัฐสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส 2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ผ่าน Open Government Crowdsourcing และ Social Media เพื่อให้ประชาชนมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย 3. การปฏิรูประบบราชการ โดยลดความซับซ้อนของโครงสร้างองค์กร ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และใช้ระบบดิจิทัลช่วยในการบริหารจัดการ 4. การบริหารที่ยึดหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และมาตรการป้องกันคอร์รัปชัน 5. การบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว การใช้พลังงานสะอาด และการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ 6. การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง 7. การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและสร้างโอกาสให้กับกลุ่มเปราะบาง ดังนั้น การบริหารภาครัฐที่มีประสิทธิภาพในยุคปัจจุบันต้องมุ่งเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับหลักธรรมาภิบาลและแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน รัฐบาลต้องสร้างโครงสร้างการบริหารที่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล ลดปัญหาคอร์รัปชัน และสร้างความไว้วางใจของประชาชนต่อระบบราชการ หากภาครัฐสามารถดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างสมดุล และสามารถขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). การคิดเชิงอนาคต. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.
- จุมพล หนิมพานิช. (2550). การบริหารจัดการภาครัฐใหม่ : หลักการแนวคิดและกรณีตัวอย่างของไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บานชื่น นักการเรือน และเพ็ญศรี บางบอน. (2559). การพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development. วารสารสิทธิมนุษยชน, 17(2), 64-69.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2552. คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ: พรimedia โพร.
- อนูรัตน์ อนันตนาธร. (2566). รัฐบาลดิจิทัลของไทย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Kaufmann, D. et al. (1999). Governance Matters. World Bank Policy Research Working Paper. Working Paper: The World Bank.
- Margetts, H., & Dunleavy, P. (2013). The Second Wave of Digital-Era Governance: A Quasi-Paradigm for Government on The Web. Philosophical Transactions A, 371(1987), 20120382. <https://doi.org/10.1098/rsta.2012.0382>
- OECD. (2013). Economic Outlook for Southeast Asia, China and India 2014: Beyond the Middle-Income Trap. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/saeo-2014-en>
- OECD. (2020). Digital Government Index: 2019 Results. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/4de9f5bb-en>
- Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). Reinventing Government: How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector. Boston, MA: Addison-Wesley.
- Sachs, J. D. (2016). The Age of Sustainable Development. Columbia: Columbia University Press.
- United Nations Development Programme (UNDP). (1997). Governance for Sustainable Human Development: A UNDP Policy Document. New York: UNDP.
- United Nations. (2015). Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. New York: United Nations.

